

CO PŘINESL PRÁVĚ KONČÍCÍ TÝDEN

TÉMA TÝDNE

Quo vadis Polonia?

Polsku se jako jediné evropské ekonomice podařilo i v období globální krize vyhnout recesi. Slušných temp růstu přitom naši severní sousedé dosahují po celé uplynulé čtvrtstoletí. Mezi lety 1991 a 2008 rostl polský HDP průměrným tempem 4,6 % ročně a zemi se podařilo zvýšit HDP na obyvatele v paritě kupní síly z 32 % průměru EU15 na 60 %. V současné době je Polsko osmou největší evropskou ekonomikou s potenciálem dalšího zlepšování svého postavení. Zajímavou studii dalšího možného vývoje zveřejnila nedávno poradenská firma McKinsey a nazvala ji „Polsko 2025, motor nového růstu Evropy“. Podle autorů studie má polská ekonomika obrovský potenciál a bude záležet, jak jej v příštím desetiletí využije. Studie pracuje s dvěma scénáři vývoje. První, konzervativní scénář, nazvaný „business as usual“ počítá s pokračováním průměrného pokrizového tempa růstu HDP ve výši 2,6 %. Výsledkem pak bude růst reálného HDP na hlavu z 60 na 70 % průměru EU15, tedy na úroveň Kypru či Portugalska. Alternativní scénář počítá s akcelerací růstu až na 4 % ročně. HDP na obyvatele by se tak dostal až na 85 % průměru EU15 a země by se přiblížila úrovni Španělska či Itálie. Studie dochází k závěru, že pro naplnění druhého scénáře není potřeba měnit existující růstový model, ale zintenzivnit kolektivní úsilí privátního i veřejného sektoru.

Ing. Jaroslav Vomastek, MBA, ředitel odboru ekonomických analýz

Základní ukazatele	2014	
	poslední údaj	
HDP (y/y, %)	4. Q	1,5
Míra inflace (y/y, %)	leden 15	0,3
Míra nezaměstnanosti*/(konec období, %)	leden 15	7,7
Průmyslová produkce (y/y, %)	prosinec	7,3
Stavební výroba (y/y, %)	prosinec	-6,6
Vývoz zboží (y/y, %, z b.c.)	prosinec	10,3
Dovoz zboží (y/y, %, z b.c.)	prosinec	5,1

*/ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku
Zdroj: ČSÚ, MPSV, březen 2015

VÝVOJ INDEXU PX

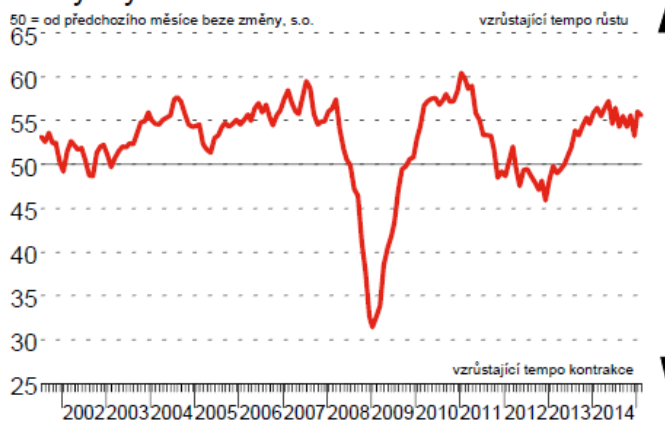
Zdroj: BCPP, březen 2015

ZPRÁVA TÝDNE

PMI: růst české výroby zůstal silný

Podle indexu nákupních manažerů (PMI), zveřejněné společností Markit, zpracovatelský sektor v České republice v únoru navázal na lednové kladné výsledky. Pokračovalo vysoké tempo růstu, když index v únoru dosáhl 55,6 bodů a zůstal tak vysoko nad neutrální hranicí 50 bodů. Ve srovnání s lednem lehce oslabil a poklesl o 0,5 procentního bodu. Objem nových zakázek se v únoru zvyšoval 21. měsíc v řadě. Na rozdíl od předchozího měsíce tempo jejich růstu mírně oslabilo, přesto se udrželo celkem ostré. Zakázky rostly z evropských i mimoevropských trhů, zvláště z Německa. Růst zakázek pobízel firmy ke zvyšování výroby a také zaměstnanosti. Zaměstnanost ve výrobní sféře rostla v únoru nepřetržitě od května 2013. V únoru pokračoval tlak na pokles cen, což souvisí s nižšími cenami ropy a ocele. Snížily se také, druhý měsíc za sebou, ceny, které si firmy účtují za hotové výrobky.

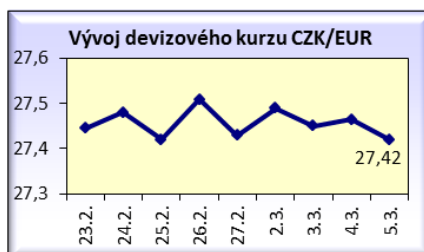
Český Výrobní HSBC PMI[®]

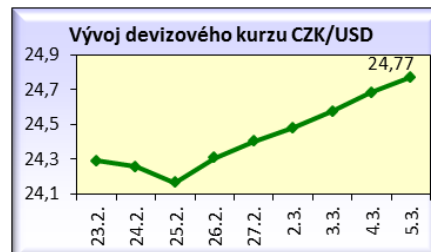
Zdroje: Markit, HSBC.

V eurozóně setrval v únoru index nákupních manažerů zpracovatelského průmyslu na lednové hodnotě 51 bodů. Tempo růstu zůstalo pomalé. Slabě rostly nové exportní zakázky, přesto nejrychleji od července 2014. Zahraniční zakázky podporoval slabší kurz eura. Největší hodnotu indexu PMI zaznamenalo Irsko a Španělsko, zlepšení dále Itálie, Německo a Nizozemí.

Vývoj kurzu od 23. února do 5. března 2015

Zdroj: ČNB

Z DOMOVA

Stavebnictví poroste dvakrát rychleji než loni

Podle Kvartální analýzy českého stavebnictví Q1/2015 zpracované společnostmi CEEC Research a SGCP by stavebnictví mělo růst dvakrát rychleji než loni, a to zhruba o 4 %. Růst by měl být tažen především přílivem veřejných zakázek.

IVECO dodá Ázerbájdžánu 151 autobusů

Společnost IVECO z Vysokého Mýta podepsala kontrakt na dodávku 151 autobusů v hodnotě téměř 900 mil. Kč do Ázerbájdžánu. Obnovení vozového parku Baku je naplánováno na tento rok především proto, že hlavní město bude v červnu hostit sportovní Evropské hry. Pojištění vývozu autobusů schválila státní Exportní garanční a pojišťovací společnost (EGAP).

Škoda Transportation dodá ČD vlaky pro dálkovou dopravu

Skupina Škoda Transportation dodá v roce 2015 Českým drahám (ČD) první elektrické vlaky pro dálkovou dopravu, šest třídílných a pětídílných souprav. Celkem jich podnik podle kontraktu dodá drahám 14 za 2,6 mld. Kč. Jsou na bázi jednopodlažních RegioPanterů, jichž už ČD objednaly 26 v různých konfiguracích a většinu již provozují.

Vlaky do Mekky s českými sedačkami

Společnost Borcad z Fryčovic u Frýdku-Místku získala zakázku na dodávku sedaček pro nové rychlovlaky Talgo 350 od španělského výrobce rychlovlaků, společnosti Talgo Patentes. Vlaky by měly od příštího roku jezdit na trati z Mediny do Mekky. Česká dodávka má hodnotu téměř 100 mil. Kč.

Continental Automotive postaví dvě haly

Continental Automotive ČR, výrobce součástek pro automobily, zamýšlí postavit ve svém závodě v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi dvě velkokapacitní skladové haly, čímž by zvýšila nedostatečné skladovací kapacity a zaměstnala by dalších 70 lidí.

Škoda JS zmodernizuje systémy bezpečnosti elektrárny Paks

Plzeňská Škoda JS zmodernizuje za 1 mld. Kč bezpečnostní systémy maďarské jaderné elektrárny Paks. Škoda na přelomu 70. a 80. let vyrobila všechny čtyři reaktory této elektrárny a zajišťovala jejich montáž přímo na stavbě.

Nábytkářům Techo mírně klesly tržby

Firmě Techo, výrobci nábytku a interiérů, v roce 2014 klesly tržby na 1,5 mld. Kč z předloňských rekordních 1,7 mld. Kč. Zhruba 70 % tržeb plynulo ze zahraničí. Firmě se dařilo v ČR, na Slovensku, ve Velké Británii, ale také jejich pobočce v Rumunsku.

Oděvní firma investuje do nových strojů

Oděvní družstvo Vývoj z Jihlavska plánuje na letošní rok nákup strojů za 12 mil. Kč. Firma šije, kromě společenských obleků, také profesní oděvy a uniformy. Čtyři pětiny produkce prodává v zahraničí, nejvíce v Německu a Švýcarsku.

Chemoproject postaví továrnu ve Švédsku

Chemoproject Nitrogen získal kontrakt na stavbu továrny na kyselinu dusičnou ve švédském Köpingu za 150 mil. eur. Výrobní závod vybuduje pro norský koncern Yara, který je největším světovým výrobcem hnojiv. Loni koupila švýcarská společnost Casale 60%

podíl v Chemoprojektu a nedávno také od rakouské společnosti Borealis balík technologií pro výrobu a úpravu dusičnanů a fosfátů.

Swarovski zavře závody v ČR a Číně

Rakouská firma na výrobu křišťálového skla Swarovski se chystá zavřít své závody v ČR a Číně. V ČR by měla v průběhu tohoto roku ze závodu v Jablonci nad Nisou propustit zhruba 75 zaměstnanců. Firma plánuje investovat hlavně do centrály v Tyrolsku a do nové pobočky v Srbsku.

Hamé se loni zvýšily tržby

Tržby společnosti Hamé stouply v roce 2014 o 8 % na 5,548 mld. Kč, a to hlavně díky exportu. Růst tržeb však zaznamenala firma i v ČR, která se na celkovém výsledku podílí zhruba z poloviny. Druhým největším odbytištěm je Slovensko, následuje Rusko. Investice do výroby dosáhly loni 166 mil. Kč.

Zisk ČEZ loni klesl

Skupině ČEZ se v roce 2014 meziročně snížil čistý zisk o 36 % na 22,4 mld. Kč. Tržby jí klesly o 8 % na 200,7 mld. Kč. Za poklesem zisku je snížení cen elektřiny, loňská mimořádně teplá a suchá zima a pokles výroby v uhelných zdrojích.

Loni se snížila spotřeba elektřiny

V roce 2014 klesla čistá spotřeba elektřiny o 2,5 %. Pokles nastal díky teplé zimě a snížení energetické náročnosti ekonomiky. Průmysl loni potřeboval o téměř 3 % elektřiny méně než v roce 2013.

MPSV chce zpřísnit pravidla agenturního zaměstnávání

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) chce od roku 2016 zpřísnit pravidla agenturního zaměstnávání. Má v plánu stanovit 15% kvótu pro podíl agenturních zaměstnanců

v podniku se srovnatelnými mzdovými a pracovními podmínkami s kmenovými zaměstnanci. V ČR v roce 2005 působilo 1147 agentur práce, v roce 2014 jich bylo 1585. Nejvyššího počtu dosáhl počet agentur v roce 2008, kdy jich bylo v ČR 2228.

ZE ZAHRANIČÍ

Tržby v maloobchodě v EU se v lednu zvýšily

Podle Eurostatu se v Evropské unii v lednu tohoto roku tržby v maloobchodě (sezónně očištěné) meziročně zvýšily o 4,0 % a v eurozóně o 3,7 %. K růstu tržeb přispěly nejvíce pohonné hmoty, společně s průmyslovými výrobky, rostly však i u potravin. Oproti předchozímu měsíci vzrostly v EU o 0,8 % a v eurozóně o 1,1 %.

V eurozóně deflace i v únoru

Podle prvního rychlého odhadu Eurostatu klesaly v únoru 2015 spotřebitelské ceny meziročně o 0,3 %, v lednu se snížily meziročně o 0,6 %. V deflaci jsou země eurozóny od prosince loňského roku.

Maloobchodní tržby v Německu v lednu rostly

V Německu se maloobchodní tržby v lednu v meziročním srovnání zvýšily o 5,7 %, tedy nejrychlejším tempem od poloviny roku 2010. Meziměsíčně v lednu stouply o 2,9 %.

Německý průmysl v lednu rostl díky stavebnictví

V Německu v lednu 2015 se průmyslová výroba (sezónně očištěná) zvýšila meziročně o 0,9 %, meziměsíčně o 0,6 %. Za lednovým růstem stálo stavebnictví, které v lednu dosáhlo růstu o 5 %. Průmysl bez stavebnictví a energií pouze stagnoval.

Objednávky v Německu v lednu klesly

Podle německého statistického úřadu poklesl v lednu 2015 objem průmyslových objednávek meziměsíčně o 3,9 %, z toho domácí objednávky o 2,5 % a zahraniční o 4,8 %. Ze zahraničních objednávek klesly více objednávky z eurozóny, a to meziměsíčně o 9,0 %, z ostatních zemí o 2,2 %. V prosinci loňského roku se zvýšily objednávky meziměsíčně o 4,4 %.

Německá vláda zvýší investiční výdaje

Spolkové ministerstvo financí oznámilo, že německá vláda zvýší v příštích třech letech své investiční výdaje o 5 mld. eur. Rozdělí je zejména mezi obce a města. V listopadu 2014 vyčlenilo na dodatečné investice 10 mld. eur a slíbilo další uvolnění, pokud bude dosaženo vyrovnaného rozpočtu. Ke zvýšeným investicím nutí Německo tlak EU.

Slovenský HDP ve 4. čtvrtletí 2014 zrychlil růst

Na Slovensku se hrubý domácí produkt (HDP) meziročně zvýšil v běžných cenách o 2,7 % na 19 273,1 mil. Eur, ve stálých cenách o 2,4 %, růst tak zrychlil oproti růstu ve 4. čtvrtletí 2013 o 0,4 p. b. Ve srovnání se 3. čtvrtletím 2014 HDP po sezónním očištění vzrostl o 0,6 %. Zdrojem růstu byla zejména domácí poptávka, nejvíce růst tvorby hrubého fixního kapitálu (+6,8 %). Růst vývozu výrobků a služeb se meziročně zmínil na 0,3 %, což bylo nejnižší tempo růstu za posledních pět roků. Dovoz po dvouapůlročním růstu meziročně klesl o 0,2 %.

Průmysl v Maďarsku v lednu dále rostl

Maďarská průmyslová produkce v lednu 2015 meziročně stoupla o 5,3 %, očištěná o vliv kalendářních

dní o 7,7 %. Za celý rok 2014 se zvýšila meziročně o 7,6 %.

Americká ekonomika rostla mírným tempem

Podle americké centrální banky FED tamní ekonomika od začátku tohoto roku do poloviny února rostla mírným tempem. Polovina z 12 měnových distriktů ohlásilo mírný růst, ve většině ostatních regionů pak došlo k nepatrnému zlepšení. Ve většině regionů se zvyšoval prodej aut a rostly výdaje spotřebitelů.

OOO Vagonmaš ze skupiny Škoda dodá 8 souprav metra do Petrohradu

Petrohradská firma OOO VAGONMAŠ ze skupiny Škoda Transportation zvítězila v tendru v ruském Petrohradu. Dodá osm šestivozových souprav metra. Hodnota nového kontraktu je 3,8 mld. rublů. Kontraktem se podařilo navázat na dodávku devíti šestivozových vlaků NĚVa, které už jsou v provozu.

Prodej aut v Německu v únoru stoupl

Prodej nových osobních vozů v Německu (podle tamního sdružení automobilového průmyslu - VDA) v únoru 2015 stoupl o 7 %. Tamní produkce se však snížila o 5 %. Ve Francii prodej vzrostl o 4,1 %, prudký nárůst prodeje pokračoval ve Španělsku o 26,1 %. Odbyt v Itálii se zvýšil o 13,2 %.

Prodej aut v Rusku v lednu klesl

Prodej nových osobních vozů v Rusku se v lednu 2015 (podle podnikatelského sdružení AEB) snížil o 24,4 % (v roce 2014 o 10 %). V celém roce 2015 předpokládá AEB pokles prodeje o 24 %. Jiné subjekty předvídal hlubší propad prodeje (např. společnost PricewaterhouseCoopers o 25 – 35 %, prodej dovážených aut má klesnout o 55 %).

Volkswagen loni rekordně zvýšil zisk

Volkswagen vzrostl v roce 2014 provozní zisk o 8,8 % na rekordních 12,7 mld. eur. Hospodaření podpořil prodej dražších luxusních

aut. Tržby skupiny se zvýšily o 2,8 % na 205,8 mld. eur. Prodej poprvé v historii překonal deset milionů vozů.

FOCUS

Evropská ekonomika vylepšila v závěru roku své výsledky

Zpřesněný odhad Eurostatu potvrdil předběžné údaje o mírném zrychlení hospodářského růstu v Evropě koncem minulého roku. V mezičtvrtletním srovnání vzrostla ekonomika evropské osmadvacítky ve 4. čtvrtletí o 0,4 % a eurozóny o 0,3 %, v obou případech to bylo o 0,1 proc. bodu více než ve 3. čtvrtletí. K tomuto výsledku nejvíce přispělo Německo, jehož růst o 0,7 % byl mezi zeměmi eurozóny dokonce nejvyšší. Stejného tempa dosáhlo také Španělsko a Maďarsko, ale vůbec nejrychlejšího Polsko (0,9 %). Období hospodářské recese naopak prodloužil Kypr, a na její hraně se pohybuje Řecko, Finsko a nově i Rakousko. Česká republika dosáhla stejného růstu jako průměr EU.

Struktura růstu v EU a eurozóně se významněji nelišila. Jeho hlavním zdrojem byla v obou seskupeních spotřeba domácností, následovaná investicemi a vnějším sektorem. Vliv vládních výdajů byl neutrální, zatímco pokles stavu zásob růst oslaboval.

Také revize dat o meziročním růstu nepřinesla změny, výkonnost EU28 se ve 4. čtvrtletí zvýšila o 1,3 % a eurozóny o 0,9 %. Nejrychleji rostlo Maďarsko (o 3,4 %) a Polsko (o 3,2 %), ale obě země proti 3. čtvrtletí mírně ubraly na tempu. Mezi velkými ekonomikami dominovalo Spojené království (růst o 2,7 %), ale solidního růstu ve 4. kvartále dosáhlo i Německo, jehož ekonomika, stejně jako domácí, vzrostla o 1,5 %.

Hrubý domácí produkt (ve stálých cenách, očištěný o cenové, sezónní a kalendářní vlivy, změna v %)

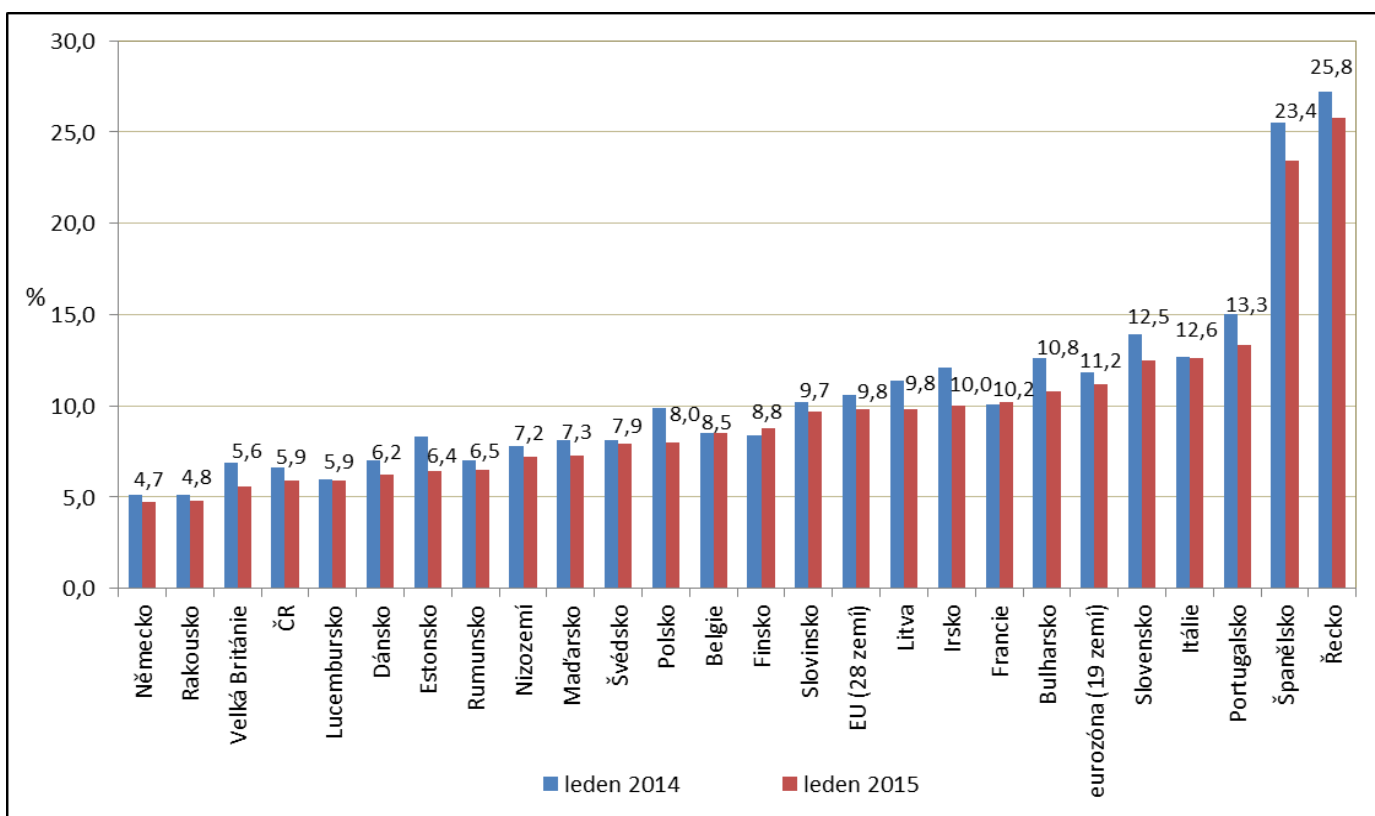
2014	proti předchozímu čtvrtletí				meziročně			
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q
EU28	0,4	0,2	0,3	0,4	1,4	1,3	1,2	1,3
eurozóna	0,3	0,1	0,2	0,3	1,1	0,8	0,8	0,9

Pramen: Eurostat

Nezaměstnanost v lednu klesla meziročně v České republice, tak i v Evropské unii

Míra nezaměstnanosti v České republice v lednu 2015 dosahovala podle údajů Eurostatu (očistěná od sezónních vlivů) 5,9 %. Zůstala na hodnotě dosažené v předchozím měsíci, ale ve srovnání s lednem předchozího roku se snížila o 0,7 proc. bodu. V Evropské unii činila míra nezaměstnanosti 9,8 % a taktéž došlo k poklesu, meziročně o 0,8 proc. bodu. Mezi zeměmi Evropské unie nejnižší míra nezaměstnanosti byla zaznamenána v Německu a Rakousku, naopak nejvyšší v Řecku a Španělsku. Meziroční růst nezaměstnanosti zaregistrovalo pouze Finsko, Kypr a mírně Francie. V ostatních zemích se nezaměstnanost snížila nebo stagnovala (Belgie). Největší pokles byl zaregistrován ve Španělsku, Irsku a Estonsku (pokles mezi prosincem 2013 a prosincem 2014).

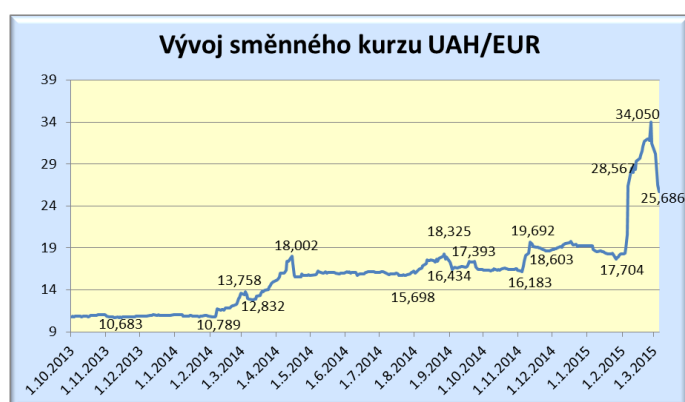
Harmonizovaná míra nezaměstnanosti ve vybraných zemích EU za leden 2015 (sezónně očištěné údaje)

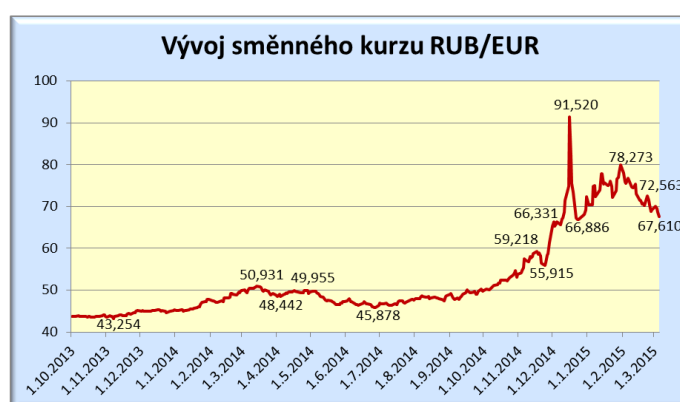
Zdroj: Eurostat, graf MPO

Pozn.: číselný údaj je za leden 2015, poslední dostupný údaj za Maďarsko a Estonsko za prosinec 2014, za Řecko za listopad 2014.

OKÉNKO SNS

Zdroj: NBU, graf MPO

Zdroj: ECB, graf MPO

Inflace v Rusku stoupá

Inflace v Rusku v únoru pokračovala v růstu. Meziroční míra inflace vystoupila na 16,7 % z lednových 15 %. Proti předešlému měsíci se spotřebitelské ceny zvýšily o 2,2 %, z toho potraviny zdražily o 3,3 %. Loni v únoru dosahovala míra inflace 6,2 %, na konci roku byla na úrovni 11,4 %.

Ukrajinská centrální banka zvýšila klíčový úrok

Ukrajinská centrální banka se rozhodla prudce zvýšit svou klíčovou úrokovou sazbu na 30 % z dosavadních 19,5 %. Letos překročila ke zvýšení úroků již podruhé. Banka se pomocí zvyšování úroků snaží bojovat se stoupající inflací a slabostí domácí měny.

UDÁLOSTI V PŘÍŠTÍM TÝDNU (9. až 13. března 2015)

Pondělí (9.3.)

- ČSÚ: Zahraniční obchod (leden 2015)
- MPSV: Nezaměstnanost (únor 2015)
- Německo: Zahraniční obchod (leden 2015)

Středa (11.3.)

- ČSÚ: Průměrné mzdy (4. čtvrtletí 2014)
- Slovensko: Vývoj zahraničního obchodu (leden 2015)

Čtvrtek (12.3.)

- Eurostat: Průmyslová produkce (leden 2015)
- Německo: Index spotřebitelských cen (únor 2015)
- Slovensko: Průmysl (leden 2015)

Pátek (13.3.)

- ČSÚ: Maloobchod (leden 2015)
- ČSÚ: Průmysl (leden 2015)
- ČSÚ: Stavebnictví (leden 2015)

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Hospodářské noviny, internet.